

NYHETS BREV

Nämndemännens Riksförbund NRF

MARS 2013

SENASTE NYTT FRÅN FÖRBUNDET

Kansliet flyttar

Nämndemannaförbundet har sagt upp sin lokal på Tomtebogatan i Stockholm och flyttat kansliet till Enköping. Den nya lokalen finns på Ågatan 15 C. Den som vill besöka kansliet tar lämpligen kontakt med kansliets chef Britt Winberg antingen på telefon 08- 661 55 13 eller via mail på adress kansli@nmrf.se. Postadressen till Nämndemännens Riksförbund är Box 8140, 104 20 Stockholm.

Fri kvot men hur?

Det pågår flera utredningen som mer eller mindre berör nämndemännen. Det finns fn inga uppgifter om vad dessa utredningar kommer att föreslå men ett problem som flitigt diskuterats i media och som också behandlas i utredningarna är frågan om att skapa en sk fri kvot. En fri kvot skulle innebära att man inte behöver ha en politisk bakgrund för att nomineras som nämndeman. Tanken är sympatisk men ännu har ingen presenterat något förslag på hur det skall lösas. Skall den intresserade anmäla sig på kommunalkontoret och lotten sen avgöra vem som blir vald/utsedd och är lotten verkligen ett bra instrument för att utse lekmannadomare?

Allt färre medlemmar

Antalet medlemmar anslutna till NRF sjunker och har gjort så sedan flera år tillbaka. Det finns i hela landet ca 9 000 nämndemän varav ca 3000 är anslutna till någon av landets 50 lokala nämndemannaföreningar. Den fallande anslutningsgraden startar en ond cirkel där sämre ekonomi i föreningarna leder till färre aktiviteter som i sin tur leder till

färre antal medlemmar som i sin tur.... Vissa föreningar har lyckats få bidrag från sina hemkommuner och landsting och har på så sätt kunnat fylla på kassan och hålla igång verksamheten. Den svaga ekonomin riskerar också att påverka nästa kongress och trots att förbundsstyrelsen varje år avsätter pengar (75 000/år) för att klara ekonomin så lär det vara svårt att utan extra insatser få ihop de 500 000 som kongressen i Karlskrona kostade.

NRF försöker att via kontakter med Domstolsverket och SKL (Sveriges kommuner och landsting) få bidragsregler som skapar generösa och likartade villkor över landet.

Frank Norgren skötte arrangemangen när NRF:s förbundsstyrelse och inbjudna nämndemän från Gävle-Dalarna-Värmland hade möte i Smedjebacken 2-3 mars.

Plus och minus med arvodet

Straffprocessutredningen och Nämndemannautredningen presenterar sina utredningsresultat i april och juni och förslagen kommer att beröra antalet nämndemän och nämndemännens medverkan i domstolen.

Några troliga förslag som har central betydelse gäller antalet nämndemän i domstolarna till exempel inga nämndemän i hovrätt och kammarrätt och färre nämndemän i underrätten och färre mål där nämndemän deltar.

Vi frågar oss vilka konsekvenser detta medför för vår demokratiska rätt att ha insyn och delaktighet i rättsväsendet? Förmodligen kommer det också ett förslag på att de politiska partierna får nominera endast hälften av nämndemännen och andra halvan utses på administrativ väg från t.ex. länsstyrelsen eller kommunen. Detta avser den sk. fria kvoten. Närmar vi oss den amerikanska modellen? Förmodligen kommer nämndemännens individuella rösträtt också att tas bort.

Enkät. NRF har i en enkät gått ut till medlemmarna och frågat om deras förväntningar på ett modernt nämndemannasystem.

Några resultat i korthet:

- Domstolsverket skall ansvara för nämndemännens kompetensutveckling och den skall vara fortlöpande.
- De politiska partierna skall ta nomineringsarbetet på större allvar .
- Kraftigt höjda arvoden och halvdagsarvodet avskaffas.

Lars Lassinantti
Ordförande i NRF

NRF uppdaterar sin hemsida

Nämndemannaföreningarna är flitiga hemsidesanvändare. Förra numret av tidningen Nämndemännen kunde redovisa inte bara hur många föreningar som har egna hemsidor utan också vilka som hade de bästa. Redaktören utsåg efter noggrann genomgång hemsidor producerade av Attunda, Eskilstuna-Strängnäs, Svea Hovrätt, Uppsala, Storgöteborg, Jönköping och Skaraborg till bäst i klassen när det gällde lay-out och aktualitet.

Nu skall det bli fart även på NRF:s hemsida. Lars Gösta Liljedal har tagit över verksamheten och han och förbundet kunde under några få dagar i februari notera 252 besök och trots att mars knappt börjat så har mellan 50-100 besök registrerats. Hemsidan lever och dör med hur mycket material som skickas in och red Liljedal hoppas därför att så många föreningar som möjligt skickar in referat från sina aktiviteter t ex studiebesök, årsmöten, föredrag mm. Gärna med bilder!

NRF möter Domstolsverket

Representanter för Nämndemännens förbundsstyrelse skall i vår träffa generaldirektören för Domstolsverket Barbro Thorblad för att diskutera aktuella frågor. Det gäller inte minst ämnen som behandlats i motioner till kongressen i Karlskrona som t ex arvoden, utbildning/kompetensutveckling, bidrag till lokaler och expeditiionskostnader m m.

90% besvarade enkäten

55 föreningar hade möjlighet att besvara NRF:s enkät och 49 tog chansen att föra fram sina erfarenheter och synpunkter.

Av svaren framgår bland annat:

- De flesta domstolar ger introduktionsutbildning som varierar i längd från en timme till en hel dag.
- Utbildning vid fyllnadsval erbjuds i mycket liten omfattning.

Enkäten behandlade även ämnen om etik, jäv, saklighet och objektivitet, vikten av att hålla tider och att i god tid anmäla förhinder osv. Uppförande, klädsel och bemötande i förhandlingssalen, frågan om arvodets storlek.

Får nämndemän fortlöpande utbildning?

På den frågan var svaret övervägande NEJ. Många svarade att det är nämndemannaföreningarna som står för kompetensutbildningen.

Angående nämndemannaåkårens sammansättning pekade många föreningar på sned åldersfördelningen, vikten av att spegla befolkningens sammansättning, fler yrkesverksamma. Man lyfte också frågan om etnicitet.

Rösträtsreglerna bör ändras så att juristdomaren vid lika röstetal ges utslagsröst. Några föreningar lyfte fram behovet av nämndemannamedverkan i Högsta Domstolen.

Under "Övriga frågor" påpekades bl a:

- Nuvarande nomineringssystem fungerar bra.
- Viktigt att nm är aktiva
- Bort med halvdagsarvodet
- Kraftigt höjt arvode
- Allmänheten dåligt insatt
- Bättre ordning på kallelser
- DV borde ha skyldighet att utbilda och utbildningen bör vara obligatorisk
- DE politiska partierna missar alla lämpliga personer som finns utanför partierna.

(sammanställningen gjordes av Britt Winberg)

ANSVARIGA FÖR NYHETSREVYEN
Staffan Björnberg

Layout: Meta Åberg

KANSLIET

Nämndemännens Riksförbund • kansli@nmrf.se
Box 81 40, 104 20 Stockholm • Hemsida: www.nmrf.se
Tel. 08-651 55 13 Bankgiro: 53 60-98 55